

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 lutego 2019 roku, wydanym w sprawie z powództwa J. L. i M. L. (1) przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził od A. (...) Towarzystwo (...) i (...) Spółka Akcyjna w W. solidarnie na rzecz J. L. i M. L. (1) następujące kwoty:
  - a) 7 450,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 23 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty,
  - b) 1 012,34 zł tytułem zwrotu kosztów procesu od uwzględnionej części powództwa;
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
3. nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi solidarnie na rzecz J. L. i M. L. (1) kwotę 400 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego wpłaconej w dniu 12 września 2017 r., zaksięgowanej pod poz. 500020738744;
4. nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi na rzecz (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 157,85 zł tytułem części zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego nadpłaconej w dniu 10 sierpnia 2017 r., zaksięgowanej pod poz. (...) / (...).

Wyrok ten zapadł w okolicznościach faktycznych, z których najważniejsze były następujące:

J. L. i M. L. (2) w dniu 13 maja 2014 roku kupili w autoryzowanym salonie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. samochód osobowy marki R. (...) o numerze VIN (...), roku produkcji 2009, za cenę 25 000 złotych, zgodnie z fakturą VAT NR (...). Pierwsza rejestracja pojazdu miała miejsce w dniu 11 marca 2010 roku.

8 sierpnia 2014 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), będący własnością poszkodowanych J. L. i M. L. (1). Samochód osobowy sprawcy bezpośrednio przed kolizją wyjechał z drogi podporządkowanej, znajdującej się po lewej stronie jadącego samochodu powodów. Uszkodzony został lewy przód i bok pojazdu powodów, ale ze skutkiem w postaci szkody całkowitej

W dacie zdarzenia komunikacyjnego z dnia 8 sierpnia 2014 roku, sprawcę kolizji i (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. łączyła ważna umowa odpowiedzialności OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, potwierdzona polisą (...).

Powodowie w dniu 14 sierpnia 2014 roku w Ł. najęli pojazd zastępczy. Cena za dobę najmu została ustalona na kwotę 199 złotych brutto. Umowa najmu pojazdu zastępczego była przedłużana przez powoda telefonicznie, w związku z przedłużającą się procedurą likwidacji szkody. Ostatecznie samochód został zwrócony wynajmującemu w dniu 13 września 2014 roku. Koszt najmu pojazdu zastępczego za okres 30 dni wyniósł 5 970 złotych i został pokryty przez powodów.

12 sierpnia 2014 roku powodowie zgłosili szkodę komunikacyjną z dnia 8 sierpnia 2014 roku pozwanemu Ubezpieczycielowi. Decyzją z dnia 4 września 2014 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., na dzień wydania decyzji, odmówiła wypłaty odszkodowania, z uwagi na braki w dokumentacji szkody. Kolejna decyzją z dnia 12 listopada 2014 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, przyznała na rzecz J. L. i M. L. (1) odszkodowanie z tytułu

szkody w pojeździe marki R. o numerze rejestracyjnym (...) w wysokości 1 869 złotych, tytułem należności za pojazd zastępczy. Mimo odwołania powodów ubezpieczyciel podtrzymał swoje stanowisko.

Decyzją z dnia 27 maja 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego ostatecznie przyznało i wypłaciło powodowi odszkodowanie za szkodę w pojeździe R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w wysokości 7 850 złotych.

Z dniem 1 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. została włączona do struktury grupy A. (...).

17 sierpnia 2016 roku J. L. i M. L. (2) wezwali (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. do zapłaty kwoty łącznej 12 500 złotych, na którą składały się: kwota 8 400 złotych, tytułem dopłaty do szkody całkowitej w pojeździe oraz kwota 4.100,40 złotych, tytułem dopłaty do kosztów najmu pojazdu zastępczego zgodnie z fakturą VAT nr (...)SH, wraz z odsetkami za opóźnienie, oznaczając termin płatności do dnia 22 sierpnia 2016 roku.

Wartość rynkowa nieuszkodzonego samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) przed zdarzeniem w sierpniu 2014 roku wynosiła 17 900 złotych, a jego wartość rynkowa w stanie uszkodzonym w sierpniu 2014 roku wynosiła 6 700 złotych.

Okoliczności zdarzenia z dnia 8 sierpnia 2014 roku nie wskazują, aby do zarysowania prawego boku pojazdu powodów doszło w związku z powyższą kolizją.

Dzienny koszt wypożyczenia samochodu klasy B, na czas 30 dni w sierpniu 2014 r. mieścił się w przedziale 56 złotych – 166,22 złotych netto (68,88 złotych – 204,45 złotych brutto). Średnia dobowa stawka najmu wynosiła około 93 złotych brutto, przeciętna była nieco niższa i wynosiła w przybliżeniu 90 złotych brutto.

Przy ustalaniu wartości pojazdu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) przed szkodą z dnia 8 sierpnia 2014 roku uwzględnione zostało pochodzenie samochodu oraz fakt zakupienia go w autoryzowanym salonie dealera marki R.. Pochodzenie samochodu może w istotny sposób wpłynąć na jego wartość rynkową. Ceny samochodów sprowadzanych z zagranicy są co do zasady niższe niż w Polsce (dotyczącego tego samego rodzaju pojazdu), z powodu trudności z ustaleniem historii eksploatacji tego pojazdu. Samochody zakupione po raz pierwszy w Polsce będą wyżej cenione przez potencjalnych kupujących, co wprost przekłada się na ich wartość rynkową. Wartość rynkowa samochodów, których stan techniczny jest potwierdzony a gwarancja jest udzielona przez profesjonalnego sprzedawcę, będzie wyższa od podobnych samochodów, bez takiego przygotowania. Za zakup w salonie dealerskim pojazdu, ze znaną przeszłością, oraz gwarancją dealerską, stosuje się korekty dodatnie do 10 %. Samochód marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) został zakupiony od autoryzowanego dealera marki R., ale nie posiadał dokumentacji potwierdzającej przygotowanie do sprzedaży tego samochodu (udokumentowania przebiegu, sposobu eksploatacji, gwarancji udzielonej przez dealera). W związku z tym nie było podstaw do przyjęcia dodatkowych korekt dodatnich z tego tytułu.

Oceniając zgromadzone dowody Sąd Rejonowy odniósł się do zagadnienia wysokości stawki dobowej najmu pojazdu zastępczego oraz wartości pojazdu. W tym zakresie odwołał się do wiedzy specjalnej biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego T. S.. Opinię tę uznano za wartościowy materiał dowodowy. Biegły szczegółowo

i wnikliwie przedstawił teoretyczne podstawy wyliczenia wartości rynkowej pojazdu, a także wskazując czynniki mające istotne znaczenie dla powyższej wartości (pochodzenie, miejsce zakupu, udokumentowanie historii pojazdu). Przytoczył definicję wartości bazowej pojazdu, dzięki czemu wytłumaczył przyjęty sposób wyliczenia wartości pojazdu powodów w związku ze zdarzeniem z dnia 8 sierpnia 2014 roku. Dokonał też obszernej analizy

w zakresie najmu pojazdów zastępczych (rodzajów płatności, stawek, okresu najmu, kwestii zabezpieczenia zwrotu przedmiotu najmu). Nadto określił zakres uszkodzeń samochodu w wyniku kolizji z dnia 8 sierpnia 2014 roku, uznając iż uszkodzenia prawego boku ww. auta nie pozostają w związku z powyższym zdarzeniem komunikacyjnym. W odniesieniu do tych uszkodzeń odmówiono waloru wiarygodności zeznaniom powoda, że pojazd marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) przed kolizją z dnia 8 sierpnia 2014 roku nie miał żadnych uszkodzeń. Słowa te pozostają w sprzeczności z opinią biegłego wydaną w niniejszej sprawie, który stwierdził, że okoliczności zdarzenia z dnia 8 sierpnia 2014 roku nie wskazują, aby do zarysowania prawego boku pojazdu powodów doszło w związku z ocenianą w sprawie kolizją.

W stanie faktycznym sprawy Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest zasadne i podlegało uwzględnieniu w części. Pozwany odpowiada za szkodę na zasadzie wynikającej z art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c. W myśl art. 363 § 1 k.c., suma pieniężna stanowiąca odszkodowanie odpowiadać ma wysokości szkody. W tym przypadku uwzględniono okoliczność, że wartość pojazdu powodów przez szkodą z dnia 8 sierpnia 2014 roku wynosiła 17 900 złotych, a po jej wystąpieniu 6 700 złotych. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwane Towarzystwo wypłaciło zaniżone odszkodowanie. Pozwany powinien pokryć różnicę pomiędzy wysokością wartości pojazdu przed szkodą z dnia 8 sierpnia 2014 roku (17 900 złotych), przy uwzględnieniu wartości pojazdu po ww. zdarzeniu (6 700 złotych), oraz kwoty już wypłaconego odszkodowania (7 850 złotych). Wobec tego, kwota dalszego odszkodowania sprowadza się do 3 350 złotych [17 900 – (6 700 złotych + 7 850 złotych)]. Nadto pozwany powinien zwrócić pełne koszty najmu pojazdu zastępczego, które ponieśli powodowie, jako udowodnione co do wysokości i pozostające w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem, który był źródłem szkody.

Apelację od powyższego wyroku złożyli powodowie, którzy zaskarżyli to orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia z punktu 2. Skarżący zarzucili naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę opinii biegłego, która bezpodstawnie zaniżyła wartość pojazdu w stosunku jego rzeczywistej wartości wynikającej z faktury zakupu; nadto zniżenie wartości samochodu stanowiło uchybienie art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 822 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Na tych podstawach skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o jego uchylenie z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w I instancji, a także o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Pozwany wnosił o oddalenie apelacji z zasądzeniem na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest bezzasadna.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji są prawidłowe. Dlatego Sąd odwoławczy przyjmuje je za własne.

Trzeba podkreślić, że chociaż apelujący postawili zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., to nie podważyli wprost żadnego z ustaleń faktycznych. Poza kwestią wartości pojazdu podstawa faktyczna rozstrzygnięcia jest bezsporna.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zasady te dotyczą także opinii biegłego. W ramach oceny opinii sąd ustosunkowuje się do mocy przekonywującej rozumowania biegłego i logicznej poprawności wyciągniętych przez niego wniosków (tak, słusznie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 marca 2019 r., II CSK 54/18, (...) Wbrew zarzutowi apelacji Sąd Rejonowy sprostą temu zadaniu.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przedstawiono argumenty pozwalające uznać, że sporna opinia została sporządzona rzetelnie i profesjonalnie. Biegły przekonująco wyjaśnił brak podstaw do przyjęcia współczynnika korygującego z uwagi na zakup pojazdu używanego w salonie. Wskazał również dlaczego cena zakupu nie musi odpowiadać wartości rynkowej. Wywód biegłego jest logiczny, wnioski wyciągnięte z ocenianych faktów prawidłowo uzasadnione. Trudno mówić o sprzeczności opinii z dokumentem prywatnym w postaci faktury zakupu. W

okolicznościach tej sprawy nie zostało przecież zakwestionowane, że powodowie rzeczywiście zapłacili za samochód 25 000 zł. Jednak cena zakupu w tym przypadku nie odpowiadała wartości rynkowej pojazdu nieuszkodzonego w dacie powstania szkody z powodów, które biegły precyzyjnie wskazał i przekonująco wyjaśnił.

Kwestionując wartość pojazdu, która stanowiła bazę do wyliczenia odszkodowania, apelujący odwołali się wyłącznie do faktury zakupu pojazdu, co – z przyczyn wskazanych wyżej – nie mogło doprowadzić do sukcesu w postaci podważenia opinii biegłego. Na rozprawie apelacyjnej powód podniósł jeszcze dwie okoliczności – niezasadne uwzględnienie przez biegłego uszkodzeń pojazdu, które nie mogły powstać w czasie przedmiotowego wypadku oraz fakt ubezpieczenia spornego pojazdu na 25 000 zł. Pierwsza

z tych okoliczności, to tylko gołosłowne twierdzenie, za którym nie poszło podważenie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Sąd I instancji w ocenie dowodów wskazał dlaczego nie dał wiary zeznaniom powoda w omawianym zakresie. Apelujący nie wskazał nielogiczności czy sprzeczności rozumowania Sądu Rejonowego z zasadami doświadczenia życiowego. Dlatego ocena ta, zgodnie z zasadą swobody oceny dowodów, musi się ostać, a twierdzenia powoda nie mogą doprowadzić do oczekiwanego przez skarżących skutku procesowego. Drugie z podniesionych przez powoda zastrzeżeń dotyczy okoliczności nieistotnej dla rozstrzygnięcia. Przedmiotowa szkoda likwidowana była z OC sprawcy, a nie AC poszkodowanych. Pozwany nie zawierał

z powodami umowy, nie wiążą go ustalenia z umowy odpowiedzialności AC, które mogą zawierać swoiste zasady wyliczenia odszkodowania, związane

z przyjęciem odpowiednio wysokiej składki ubezpieczeniowej. Umowa odpowiedzialności AC może być oceniana i realizowana tylko pomiędzy jej stronami, a więc nie w niniejszym procesie.

Nie mają także racji skarżący formułując zarzut naruszenia prawa materialnego, że przyjęcie wartości pojazdu na podstawie opinii biegłego naruszało zasady ustalania wartości odszkodowania. Nie ma wątpliwości, że ubezpieczyciel odpowiada za szkodę w granicach wynikających z art. 361 § 1 k.c. i art. 822 k.c. W tym przypadku mieliśmy do czynienia z tzw. szkodą całkowitą, która bazuje na wartości pojazdu przed szkodą i podlega pomniejszeniu o wartość pozostałości. Skarżącym nie udało się podważyć opinii biegłego, która zawiera wyliczenie tych wartości. Całkowicie bezpodstawne jest rozumowanie, że do wyliczenia szkody trzeba wziąć cenę zakupu, a nie wartość rynkową pojazdu z daty powstania szkody. Zasadę tę, wbrew sugestii apelujących, potwierdza uregulowanie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2214).

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 385 k.p.c., apelacja podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw.

z art. 99 k.p.c. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego wyliczone zgodnie z § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265).